

messe og Ensigformighed i Testationsreglerne for samtlige Landeieendomme. Vi have ment, at naar man gif saa vidt, at man udvide Selveierbøndernes Testationsret, opad mod Sædegaardseiernes, saaledes altsaa, at den kom til at omfatte alle Landeieendomsbesiddere over 1 Tønde Hartkorn, saa var der ikke længere nogen Grund til at fastholde nogen Særegenhed paa dette Punkt, men saa kunde man lige saa godt medtage Besidderne af Landeieendomme, som ere under 1 Tønde Hartkorn, det vil sige dem, der i Reglen ville falde sammen med Begrebet Husmand. Jeg tror rigtignok ogsaa, man kan sige, at der for saadanne mindre Grundeieendomme under 1 Tønde Hartkorn kan være, og jeg kan sige, meget hyppig vil være den samme Trang til Bestemmelser, som sikke dem imod Udstykning eller imod at blive bortsolgte af Familien, som med Hensyn til de større Grundeieendomme. Vi have derfor ment paa den ene Side, hvad jo ogsaa det ærede Medlem er enig i under Nr. 37, at burde udvide det til alle mindre Landeieendomsbesiddere, og paa den anden Side at lade Sædegaardseiernes nuværende Testationsret bortfalde, da de faae den større og af dem mere attraaede Testationsret, som hidtil har tilkommet Selveierbønderne. Naar der saaledes tilveiebringes fuldkommen ensformige Regler om Testationsretten, har man ment, at man heller ikke burde beholde de for Øvrigt ogsaa nu meget antilværende Bestemmelser, hvorved det tillades Selveierbønderne at benytte særegne Former ved Oprettelsen af Testamente. Det er Noget, der kan have været paa sin Plads i tidligere Dage, men hvortil der nu ikke er nogen Trang, efter at Skrivefærdigheden er bleven saa meget større, og det er saa meget lettere at faae Retshjælp, og fremdeles Formerne for Testamente ere saa simple. Hermed skal jeg altsaa tillade mig at anbefale Forslagene under Nr. 37—39 til Vedtagelse. Af de Forslag, som staa tilbage, skal jeg endnu kun omtale det under Nr. 43, som jeg og det øvrige Mindretal have været med til at stille. Det er forekommet os, at, naar man blev staaende ved Regeringens Udcast, vilde man let komme til at aabne en Afgang for Medlemmer af Familien, som i Virkeligheden

ikke have den mindste Udfigt til at komme til at drage Nytte af Fideikommisset, til Aligelvel at modsætte sig en rimelig og billig Overgang til fri Grundeieendom, enten af en ren Halsstarrighed og Chikane, eller fordi de derved ville sfrue det Bederlag, der maatte tillægges dem selv, op. Det har forekommet os, at man kunde udvide den Tanke, der allerede ligger i Paragrafen, derhen, at man gav Bevillingsmyndigheden en Ret til i saadanne Tilfælde at sfride ind og bestemme det Bederlag, der var passende og billigt, naar der forelaa Samtykke fra den nærmest Berettigede paa samme Maade, som jo Lovudkastet indrømmer en Indsfriden af Bevillingsmagten paa et lignende Omraade under Forudsætning af, at der foreligger Samtykke fra Alle dem, der nedstamme fra første Opretter, men mangler fra Fjernere. Vedtager man ikke en Bestemmelse som denne, saa tro vi, at man ogsaa vil komme til at begrænse Overgangen til fri Grundeieendom mere, end den nuværende Tilstand medfører; thi den medfører vistnok det, at Kongen i alt Fald med Hensyn til Lehnene i Henhold til Grevernes og Frihervernes Privilegier har en sffler Ret til at kunne bevilge Overgang til fri Grundeieendom efter at have hørt Succesfor og andre Succesionsberettigede — „med deres Vidende“, som det hedder, uden at der just fordres noget bestemt Samtykke af dem; og hvad Stamhusene angaar, er der vel ikke nogen Bestemmelse i den Retning, men det tør vistnok antages, at den Praxis, som har hersket før Grundloven af 5te Juni 1849, og som altsaa er opretholdt ved Grundlovens § 32, medfører det samme Resultat for Stamhusenes Vedkommende. Som Følge heraf har Udvalget ment uden Betænkelse at kunne gaa saa vidt som i Forslaget under Nr. 43.

Justitsministeren: Efter at det ærede Flertals og det ærede Mindretals Ordførere have udtalt sig, er det vel i sin Orden, at ogsaa jeg yttre mig med Hensyn til dette Afslut. Smidlertid er jo Lovforslaget allerede bragt i en saadan Stilling ved de tidligere Afstemninger, at jeg for Diebliffet i det Mindste ikke kan have noget Haab om, at Thinget vil